

Botkyrka kommun

Rektorn vid Kassmyraskolan

Beslut för grundskola med särskoleelever

efter tillsyn av Kassmyraskolan
i Botkyrka kommun

Tillsyn i Kassmyraskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Botkyrka kommun under 11 oktober 2012 till 12 oktober 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen.

Kassmyraskolan besöktes av Skolinspektionen mellan den 11 oktober 2012 och den 12 oktober 2012.

Fakta om skolan

Kassmyraskolan ligger i området Tumba i Botkyrka kommun och har vid tillsynsbesöket 536 elever i förskoleklass, grundskola årskurserna 1-6 och grundsärskola årskurserna 1-6. Skolan leds av rektorn som har det övergripande ansvaret för skolan. Det finns även två biträdande rektorer vars ansvar är fördelat så att en biträdande rektor har ansvaret för förskoleklass, fritidshem och grundsärskola och den andra ansvarar för grundskolans årskurser 1-6. Skolan är indelad i sju arbetslag.

Enligt Skolverkets nationella uppföljningsstatistik nådde år 2011 mellan 78 och 95 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivåerna i det nationella ämnesprovets olika delmål i ämnet matematik. Motsvarande resultat för ämnet svenska var mellan 83 och 95 procent. Dessa resultat är i paritet med genomsnittet i riket. Skolans och kommunens redovisade resultat visar att 57 procent av eleverna i årskurs 3 bedöms ha nått målen i de nationella ämnesproven i matematik och 62 procent i svenska år 2011. Skolans resultat visar också på en försämring år 2011 jämfört med året innan, i såväl matematik som svenska.

De nationella ämnesproven var frivilliga i årskurs 5 år 2011, varför nationell statistik saknas. Kassmyraskolan har skickat in en redogörelse för måluppfyllelsen i samtliga ämnen för årskurs 5 för åren 2009-2011. Av redogörelsen framgår att samtliga elever uppnådde de nationella målen för ämnena idrott- och hälsa, modersmål och svenska som andraspråk år 2011. I matematik nådde 79 procent av eleverna målen och i svenska var motsvarande siffra 81 procent. I övriga ämnen varierade andelen elever som nått målen mellan 78 och 99 procent.

Från och med år 2012 finns nationella ämnesprov i årskurs 6. Vid tillfället för tillsynen finns ingen nationell statistik publicerad för resultaten. Dock finns det kunskapskrav för samtliga ämnen i årskurs 6. Kassmyraskolan har redovisat en sammanställning av andelen elever som uppnådde kunskapskraven för årskurs 6 år 2012. Av redogörelsen framgår att 90 procent av eleverna nådde målen i matematik, i svenska var motsvarande siffra 96 procent och i engelska 87 pro-

cent. I övriga ämnen varierade andelen elever som nått målen mellan 94 och 99 procent.

Helhetsbedömning

Kassmyraskolans skolledning består av en rektor och två biträdande rektorer. Ansvarsfördelningen mellan rektorn och biträdande rektorer är tydlig och det finns tydliga rutiner för återrapportering av uppgifter som rektorn uppdragit till biträdande rektorer. Tillsynen visar att rektorn har god kännedom om verksamheten.

Enligt Skolverkets uppföljningsstatistik (SIRIS) var andelen elever som nådde kravnivåerna i de nationella ämnesproven i årskurs 3 i matematik och svenska i paritet med genomsnittet i riket.

I den redogörelse för måluppfyllelse för årskurs 5 för åren 2009-2011 som Kassmyraskolan har skickat in till Skolinspektionen framkommer att skolans kunskapsresultat för årskurs 5 sett över en treårsperiod har försämrats särskilt vad gäller matematik, svenska och engelska. Rektor har uppmärksammat resultaten och vidtagit åtgärder för att förbättra resultaten. Sammanställningen för nationella ämnesproven i årskurs 6 år 2012 visar att resultaten har förbättrats.

Kassmyraskolan har under det senaste året, på rektorns initiativ, arbetat för att utveckla ett inkluderande arbetssätt och rektorn har organiserat skolan i tre parallella klasser från förskoleklass till och med årskurs 6. För varje årskurs finns fyra lärare anställda för att undervisa i tre klasser. Syftet är att möjliggöra för lärarna att anpassa undervisningen till elevernas olika förutsättningar och behov samt att inkludera en del av de särskilda stödåtgärder som vissa elever har behov av. Det pågår också ett arbete för att alla lärare ska ha höga förväntningar på alla elever. Flera lärare ger uttryck för att de nu har en större medvetenhet vad gäller anpassning av undervisningen samt att de är medvetna om vikten av att stärka elevernas tillit till sin egen förmåga.

I Kassmyraskolan bedrivs ett medvetet arbete för att eleverna ska ges större inflytande över sin utbildning. Många lärare utvärderar sina ämnesområden och skaffar sig på så sätt information om elevernas synpunkter vad gäller arbetssätt och redovisningsformer. Vid skolan finns flera olika samråd med eleverna, där eleverna ges möjlighet att informeras om förslag till beslut och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Eleverna på grundskolan ges dock inte möjlighet att delta i skolans forum för samråd.

I grundsärskolan finns lärare som undervisar i ämnen och åldrar som de saknar utbildning för. Rektorn har inlett ett arbete för att vidareutbilda lärarna för att se till att all personal har utbildning för den undervisning de bedriver.

Rektorn för Kassmyraskolan tar, som pedagogisk ledare, ansvar för att verksamheten inriktas mot de nationella målen. Rektorn ser också till att grundskolans resultat redovisas och analyseras och att skolans resultat omsätts i åtgärder för att uppfylla de nationella målen. Dock behöver detta arbete utvecklas så att det tydligt framkommer att en analys och värdering av bl.a. skolans resultat och vidtagna åtgärder för förbättring ligger till grund för skolans utvecklingsområden. I grundsärskolan saknas också en sammanställning och analys av resultaten.

Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 6 februari 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Grundläggande värden och inflytande

Bedömning

Botkyrka kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Grundläggande värden och inflytande.

- Se till att det vid grundsärskolan finns ett eller flera forum för samråd med eleverna.

Motivering

Enligt skollagen ska eleverna ges möjlighet till ett aktivt inflytande över utbildningen. Vid varje skolenhet ansvarar rektorn för att det finns ett eller flera forum för samråd där eleverna informeras om förslag till beslut i sådana frågor som ska behandlas där och ges tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Rektorn ansvarar också för att eleverna informeras om vad som gäller i fråga om inflytande och samråd.

Vid Kassmyraskolan arbetar många lärare medvetet för att eleverna ska ges inflytande över sin utbildning. Lärarna utvärderar sina ämnesområden och skaffar sig på så sätt information om elevernas synpunkter vad gäller arbetsätt och redovisningsformer. Vid skolan finns flera olika samråd med eleverna, i

syfte att informera om förslag till beslut och ge eleverna tillfälle att komma med synpunkter innan beslut fattas. Tillsynen visar dock att eleverna i grundsärskolan inte ges möjlighet att delta i skolans forum för samråd.

Med anledning av ovanstående bedöms att rektorn fullt ut inte tar ansvar för att det finnas ett forum för samråd för alla skolformer. Skolinspektionen förelägger därför Botkyrka kommun att se till att det finns forum för samråd även för eleverna i grundsärskolan.

Författning

4 kap. 13 § första stycket skollagen

Trygghet och studiero

Bedömning

Botkyrka kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Se till att det för varje verksamhet finns en plan mot kränkande behandling.

Motivering

Av skollagen framgår att det varje år, för varje skolenhet/verksamhet ska upprättas en plan mot kränkande behandling som anger de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Av planen ska framgå vilka åtgärder som avses påbörjas eller genomföras under det kommande året samt en redogörelse för hur föregående års planerade åtgärder har genomförts.

Tillsynen visar att det bedrivs ett målinriktat arbete på Kassmyraskolan för att motverka kränkande behandling av elever. Skolinspektionens dokumentstudier och intervjuer visar att det finns en plan mot kränkande behandling som i stora delar är i enlighet med skollagens krav. Dock behöver planen utvecklas så att varje verksamhets specifika förhållande framgår i planen. Exempelvis ska det för grundsärskolan tydligt framgå att planen utgår från verksamhetens specifika förutsättningar och behov.

Med anledning av ovanstående förelägger Skolinspektionen Botkyrka kommun att se till att varje verksamhet har en plan mot kränkande behandling i enlighet med skollagens krav.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Botkyrka kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Se till att rektorn tar ansvar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som bland annat består i uppföljning och utvärdering av utbildningen.
- Se till att rektorn tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat.

Motivering

Enligt skollagen ska ett systematiskt kvalitetsarbete bestående av planering, uppföljning och utveckling av verksamheten genomföras på skolnivå. Enligt skollagens förarbeten innebär arbetet med att utveckla verksamheten en process där en analys och värdering bl.a. av skolans resultat och redan vidtagna åtgärder måste ligga till grund för beslut om åtgärder för förbättring. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras. Rektorn ansvarar för att ett kvalitetsarbete genomförs i enlighet med författningarna.

Utredningen visar att det saknas en sammanställning av elevernas kunskapsresultat i grundsärskolan. För att utveckla verksamheten och öka måluppfyllelsen i grundsärskolan behöver rektorn se till att det finns ett komplett underlag som består av såväl en dokumenterad sammanställning som en analys av resultaten i grundsärskolan.

Rektorn för Kassmyraskolan tar, som pedagogisk ledare, ansvar för att verksamheten inriktas mot de nationella målen. Rektorn har god kännedom om såväl enskilda elevers behov som undervisningens kvalitet. Skolan har sammanställt elevernas kunskapsresultat i grundskolan på övergripande skolnivå. I Skolinspektionens intervju med rektorn beskriver rektorn att det systematiska kvalitetsarbetet pågår fortlöpande genom bland annat kartläggningar av elevernas kunskapsresultat. Rektorn uppger att resultaten analyserats och att skolan vidtagit olika åtgärder för att förbättra resultaten.

Skolinspektionen har dock inte fått ta del av en dokumenterad utvärdering av elevernas måluppfyllelse på skolövergripande nivå. Av skolans arbetsplan framgår generella mål- och utvecklingsområden och i skolans kvalitetsredovisning finns endast en allmänt hållen beskrivning av skolans utvecklingsområden under avsnittet "Kunskaper." Bakgrunden till skolans mål- och utvecklingsområden samt analysen som skolans utvecklingsområden bygger på finns dock inte i den dokumentation som skickats till Skolinspektionen.

Utredningen visar att det saknas vissa väsentliga inslag i Kassmyraskolans systematiska kvalitetsarbete. Uppföljning och utvärdering av utbildningen genom-

förs inte i tillräcklig omfattning och kvalitetsarbetet är inte heller tillräckligt dokumenterat. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Botkyrka kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

4 kap. 4–6 §§ skollagen samt Lgr 11 och Läroplan för grundsärskolan 2011

Personalkompetens

Bedömning

Botkyrka kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Personalkompetens.

- Se till att de lärare som används har utbildning för den undervisning de ska bedriva.

Motivering

Enligt skollagen ska huvudmännen för undervisning använda lärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som läraren ska bedriva. För lärare som har anställts före den 1 juli 2011 gäller 1985 års skollag samt lag om införande av skollagen. Enligt 1985 års skollag är huvudmannen skyldig att använda lärare som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak skall bedriva.

I Kassmyraskolan finns lärare i grundsärskolan som är anställda utan tidsbegränsning före den 1 juli 2011 och som undervisar i ämnen och åldrar som de saknar utbildning för. Rektorn uppger dock att ett arbete för att vidareutbilda lärarna har påbörjats för att se till att all personal har utbildning för den undervisning de bedriver.

Av utredningen framkommer att det finns lärare i grundsärskolan som saknar utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav och Botkyrka kommun föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning

2 kap. 13, 15, 17–19 §§ skollagen och 33 § lag om införande av skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Botkyrka kommun en anmärkning.

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Se till att beslut fattas om åtgärdsprogram som anger vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Enligt skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå elevens vilka elevens behov är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

I Kassmyraskolan utreds elever i behov av särskilt stöd och åtgärdsprogram skrivs. Skolinspektionen har tagit del av åtgärdsprogram som utarbetats på Kassmyraskolan. Av åtgärdsprogrammen framgår elevens behov, hur de ska tillgodoses och när åtgärderna ska följas upp. Dock saknas i själva åtgärdsprogrammet uppgifter om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas, till exempel genom möte eller prov.

Med anledning av att åtgärdsprogrammen till många delar uppfyller skollagens krav, bedöms bristen som mindre allvarlig och Botkyrka kommun tilldelas en anmärkning för att det i åtgärdsprogrammen inte framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Föfattning

3 kap. 9 § första stycket skollagen

På Skolinspektionens vägnar

Anna Rydin
Enhetschef

Bellita Toren
Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan

information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).